

“Ἔργω εἶμι
ἢ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
σνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 108ον | Σεπτέμβριος 2018 | 4326

ΟΠΛΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Ἡ ἐκκλησία μᾶς παρουσιάζει τὸν τίμιον σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, ὡς τὸ πανίσχυρο ὄπλο. Πράγματι ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ ὄπλο, μὲ τὸ ὅποιο ὁ Σωτὴρας καὶ Λυτρωτὴς νίκησε τὴν ἁμαρτία καὶ «**ἐξέβαλεν ἔξω**» τὸν ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου, τὸν Διάβολο (Ἰωάν. 1β' 31). Διὰ τοῦ Σταυροῦ ὁ Χριστὸς πραγματοποίησε ὅσα εἶχε προεῖπει μὲ παραβολὰς (Ματθ. 1β' 29, Λουκᾶ 1α' 22): Ἔδεσε τὸν «**καθωπλισμένον ἰσχυρόν**», τὸν Σατανᾶ, ὡς ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερός του καὶ μᾶς ἀπέσπασε ἀπὸ τὴν θανατηφόρα δουλεία του, γιὰ νὰ μᾶς καταστήσει δικούς Του, «**περιούσιον λαόν**» Του, «**σῶμα**» Του, πὸ ζεῖ μὲ τὴν δική Του ἄφθαρτη καὶ αἰώνια ζωή.

Στὴ νίκη ὅμως αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν συμμετέχουμε αὐτομάτως καὶ μαζικῶς. Γιὰ νὰ καταστῆ «**ἡ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν νίκη**» «**ἡμετέρα νίκη**», πρέπει καὶ μεῖς μὲ τὴ σειρά μας νὰ ἀγωνισθοῦμε καὶ νὰ νικήσουμε (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας). «**Ἡ νίκη τῆς κεφαλῆς**», τοῦ Χριστοῦ, γίνεται «**νίκη τῶν μελῶν**», τῶν Χριστιανῶν, μόνον ὅταν τὰ μέλη δεχθοῦν νὰ ἀγωνισθοῦν τὸν καλὸν ἀγῶνα πὸ ἀγωνίσθηκε ἡ Κεφαλὴ τους (Αὐγουστίνος). Καὶ τοῦτο διότι ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀγάπη καὶ σεβασμὸ πρὸς τὸ λογικὸ πλάσμα τῶν χειρῶν του, τὸν ἄνθρωπο, θέλει ἢ σωτηρία μας νὰ μὴν εἶναι μόνον ἔργο τῆς δικῆς Του δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ἔργο τῆς δικῆς μας ἐλευθερίας καὶ συνεργασίας. Αὐτὸ ἄλλωστε ἀπαιτεῖ ἡ θεία δικαιοσύνη. Νὰ νικηθεῖ ὁ ἀδίκως νικητὴς Διάβολος ἀπὸ τὸν ἀδίκως νικημένο ἄνθρωπο (Εἰρηναῖος). Ἔτσι ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει στὸν οὐσιαστικῶς ἠττημένο ἤδη Διάβολο νὰ κρατεῖ, μέχρι τῆς Δευτέρας Παρουσίας, κάποια δύναμη. Τοῦ ἐπιτρέπει νὰ πολεμεῖ τοὺς Χριστιανούς, ἐπειδὴ ξέρει ὅτι μποροῦν ἐκεῖνοι νὰ τὸν νικήσουν μὲ τὸ ἰσχυρότερο ὄπλο πὸ τοὺς ἔχει δώσει, τὸν Σταυρό.

Τρία εἶναι κυρίως τὰ μέσα πὸ χρησιμοποιεῖ ὁ Πονηρὸς στὸν πόλεμό του κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Οἱ πειρασμοί, οἱ θλίψεις, οἱ διωγμοί. Σ' αὐτὰ οἱ Χριστιανοὶ μποροῦν νὰ ἀντιτάξουν τρεῖς «**μορφὲς Σταυροῦ**»: Τὴν ἀντίσταση στοὺς πειρασμούς, τὴν ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, τὴν καρτερία στοὺς διωγμούς.

Ὁ Διάβολος ἀρχίζει νὰ πειράζει τὸν ἄνθρωπο ὑπουλα καὶ παραπλανητικά. Στήνει παγίδες. Δὲν δίστασε ἀκόμα καὶ τὸν Κύριο νὰ πειράξει στὴν ἔρημο. Προσπαθεῖ μὲ τοὺς πειρασμούς νὰ δελεάσει καὶ νὰ σαγηνεύσει τὶς ψυχές, στὶς ὁποῖες διὰ τοῦ βαπτίσματος ἔχει ἐγκαθιδρύσει τὴ βασιλεία Του ὁ Χριστός. Διαρκῶς μεθοδεύει. Μιὰ ἀδυναμία, μιὰ ἀδράνειά μας, μιὰ κερκό-

πορτα ζητάει γιὰ νὰ μπεῖ καὶ νὰ πυρπολήσει τὴν ψυχή. Ἡ ἀντίσταση στοὺς πειρασμούς εἶναι συχνὰ ὀδυνηρή. «**Ἀναίμακτη σταύρωση**». Τὸ «**κρατεῖν τῶν παθῶν**» καὶ «**ἀντιπάσσεσθαι τοῖς πειρασμοῖς**» ὅμως, ἀποτελεῖ τὴν πιὸ σημαντικὴ νίκη στὸν πνευματικὸ μας ἀγῶνα.

Πολυμήχανος ὁ Πονηρὸς χρησιμοποιεῖ καὶ ἄλλο ἰσχυρότερο μέσο, τὶς θλίψεις. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος παρομοιάζει τὶς θλίψεις μὲ τὸν δήμιον πὸ προσπαθεῖ μὲ τὰ βασανιστήρια νὰ κάνει τοὺς μάρτυρες νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Θεό. Ἀλλὰ ὅπως οἱ μάρτυρες, ἔτσι καὶ οἱ θλιβόμενοι μποροῦν μὲ τὴν ὑπομονὴ νὰ νικήσουν καὶ νὰ στεφανωθοῦν. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὄχι μόνον ματαιώνονται τὰ διαβολικὰ σχέδια, ἀλλὰ καὶ δοξάζεται ὁ Θεός, ὅπως καὶ στὴν περίπτωσιν τοῦ Ἰωβ. Ὁ τόσο δοκιμασμένος ἅγιος, ὁ Χρυσόστομος, μᾶς λέει ὅτι τὸ νὰ πράττουμε τὸ θεῖο θέλημα εἶναι δοξολογία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπομένουμε στὶς θλίψεις εἶναι ἀληθινὴ ἱεουργία καὶ φανέρωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν τὰ δύο αὐτὰ μέσα ἀποτύχουν, ὁ Σατανᾶς καταφεύγει στοὺς διωγμούς. Ξεσηκώνει τοὺς μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, γιὰ νὰ ἐξαφανίσει ὅσους δὲν μπορεῖ νὰ νικήσει μὲ τοὺς πειρασμούς καὶ τὶς θλίψεις. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ νικιέται καὶ γελοιοποιεῖται διὰ τοῦ Σταυροῦ. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται καὶ στὴν ἐποχή μας, ἐποχὴ πὸ θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηρισθεῖ ἐποχὴ αἱματηρῶν καὶ ἀναίμακτων διωγμῶν.

Φανερὸ καὶ θαυμαστὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Ὁ Πονηρὸς προσπαθεῖ μὲ τοὺς πειρασμούς, τὶς θλίψεις καὶ τοὺς διωγμούς νὰ συντρίψει τοὺς Χριστιανούς. Χάρις ὅμως στὸ «**ἄρραγές ὄπλον**», πὸ μᾶς ἔχει δώσει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ μόνον πὸ πετυχαίνει εἶναι νὰ αὐξάνει τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀγίων, τῶν ἐκλεκτῶν τῆς πίστεως. Γιατὶ μὲ τὸν Σταυρὸ του ὁ Χριστός, σὰν μὲ κλειδί, ἀνοίξε τὶς κλεισμένες πύλες τοῦ Παραδείσου.

Ὁ Διάβολος ἀρχίζει νὰ πειράζει τὸν ἄνθρωπο ὑπουλα καὶ παραπλανητικά. Στήνει παγίδες. Χάρις ὅμως στὸ «ἄρραγές ὄπλον», τὸν Σταυρό, πὸ μᾶς ἔχει δώσει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ μόνον πὸ πετυχαίνει εἶναι νὰ αὐξάνει τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀγίων, τῶν ἐκλεκτῶν τῆς πίστεως.

«Υπέρπερρρσεύομαι τῇ χαρᾷ...»

Ὁ Δανὸς φιλόσοφος καὶ θεολόγος Κίρκεγκαρντ εἶχε πεῖ μιὰ φράση ποὺ προκαλεῖ ἀπορία καὶ πολλὰ ἐρωτηματικά: «Κάθε ἄνθρωπος ποὺ θέλει πραγματικά νὰ ἔχει στενὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεὸ καὶ νὰ συνναστρέφεται μαζί Του, δὲν ἔχει παρὰ νὰ εἶναι πάντοτε χαρούμενος».

Γνωρίζαμε πὼς γιὰ νὰ πλησιάσεις τὸν Θεό, νὰ ἔχεις στενὲς υἱικές σχέσεις καὶ νὰ ἐπικοινωνεῖς μαζί Του «**ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ**», βασικὴ προϋπόθεση εἶναι νὰ ἔχεις πρῶτα ἀπὸ ὅλα μιὰ καρδιὰ συμπαθὴ καὶ φιλεύσπλαχνη πρὸς τοὺς συνανθρώπους σου. Τὴν ἀγάπη σου στὸν Θεό, ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος, γιὰ νὰ τὴν δείξεις καὶ νὰ τὴν ἀποδείξεις, δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου στὸν ἀδελφὸ σου. Δὲν μπορεῖς νὰ λὲς πὼς ἀγαπᾷς τὸν Θεὸ καὶ εἶναι τὸ πιὸ προσφιλὲς πρόσωπο τῆς λατρείας σου, ἂν συγχρόνως δὲν ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου. Ὁ Εὐαγγελιστὴς τῆς ἀγάπης τὸ τονίζει ἰδιαίτερα: **«Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν**

Ἡ χαρὰ νὰ πιστεύεις στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ φαίνεται ἰδιαίτερα στὴν μοναδικὴ στοὺς αἰῶνες παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ. Ἐχομε μπροστὰ μας τὴν ἀνυπέρβλητη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα ποὺ περιμένει πάντα μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιὰ τὸ παραστρατημένο παιδί, ὄχι γιὰ νὰ τὸ ἀποδοκιμάσει ἢ νὰ τὸ τιμωρήσει, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ὑποδεχθεῖ μὲ περισσὴ στοργή.

ὄν ἔωρακε, τὸν Θεὸν ὄν οὐχ ἔωρακε πὼς δύναται ἀγαπᾶν;» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 20).

Αὐτό, εἶπαμε, τὸ γνωρίζαμε καὶ ἀποτελεῖ διαρκὴ διδασκαλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς βάζει σὲ σκέψεις εἶναι, πὼς γιὰ νὰ πλησιάσεις τὸν Θεὸ πρέπει νὰ ἔχεις καὶ νὰ διατηρεῖς μιὰ καρδιὰ σὲ κατάστασι διαρκοῦς χαρᾶς. Πάντοτε. Καὶ ὅταν ὁ ὀρίζοντας σκο-

τεινιάζει καὶ βαριὰ σύννεφα γεμίζουν τὸν οὐρανὸ τῆς ψυχῆς μας καὶ ἡ καταγίδα πάει νὰ ξεσπάσει. Καὶ τότε νὰ μπορεῖς νὰ διατηρεῖς τὴν ἡρεμία σου, ἢ ψυχὴ νὰ εἰρνεύει καὶ νὰ μὴ λησμονεῖ, πὼς τὴν μπόρα θὰ τὴν διαδεχθεῖ ξαστεριά. Καὶ νὰ χαίρεσαι. **«Καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν»** (Ἰωάν. 1στ΄ 22).

Εἶναι δυνατόν; Καὶ πὼς; Ἐχομε σκεφθεῖ ποτὲ τὴ χαρὰ νὰ πιστεύεις; Νὰ πιστεύεις ὄχι γενικὰ καὶ ἀόριστα, ἀλλὰ συγκεκριμένα καὶ συνειδητὰ στὸν Θεὸ Πατέρα, ποὺ προσφέρει σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους πλούσια τὰ δῶρα τῆς θεϊκῆς ἀγάπης Του, τὴν χάρη, τὴν υἰοθεσία, τὴν ἐλπίδα. Ὑπάρχει μεγαλύτερη καὶ διαρκέστερη χαρὰ ἀπὸ αὐτή; Εἶναι μικρὴ χαρὰ νὰ μελετᾶμε τὴν Κ. Διαθήκη καὶ νὰ βλέπουμε νὰ εἶναι ὀλόκληρη διαποτισμένη ἀπὸ τὴν πιὸ βαθιὰ καὶ ὑψηλὴ ἔννοια τῆς πατρότητας καὶ ἀπὸ ὅ,τι ἱερὸ καὶ μεγάλο ἐκφράζει; Μᾶς ἀγαπάει ὁ Θεὸς καὶ μᾶς εὐσπλαχνίζεται καὶ μᾶς συμπαθεῖ καὶ μᾶς

στηρίζει καὶ μᾶς ἀνορθώνει στὶς πτώσεις μας καὶ μᾶς εἰρνεύει καὶ μὲ τὸ μυστήριό τῆς μετανοίας μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸ τυραννικὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς καὶ τὶς τύψεις τῆς συνειδήσεως. **«Χαρὰ γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι»** (Λουκ. ιε΄ 7). Καὶ ἡ χαρὰ αὐτὴ δὲν λαμβάνει χώρα μόνο στὸν οὐρανό, ἀλλὰ καὶ μέσα στὶς ψυχὲς καὶ εἶναι χαρὰ ἀπερίγραπτη. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὴν ἀπολαμβάνει ζεῖ μέσα στὸ φῶς τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Τὸ συνειδητοποιοῦμε; Τὸ ζοῦμε; Δὲν σκιρτᾷ ἢ ψυχὴ μας ἀπὸ ἀγαλλίασι;

Ἡ χαρὰ νὰ πιστεύεις στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ φαίνεται ἰδιαίτερα στὴν μοναδικὴ στοὺς αἰῶνες παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ. Ἐχομε μπροστὰ μας τὴν ἀνυπέρβλητη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα ποὺ περιμένει πάντα μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιὰ τὸ παραστρατημένο παιδί, ὄχι γιὰ νὰ τὸ ἀποδοκιμάσει ἢ νὰ τὸ τιμωρήσει, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ὑποδεχθεῖ μὲ περισσὴ στοργή, νὰ τὸ σφίξει στὴν ἀπλόχωρη ἀγκαλιὰ του, νὰ τὸ συγχωρήσει, νὰ τὸ ντύσει μὲ τὴν πρώτη στολή, νὰ τοῦ φορέσει δαχτυλίδι καὶ νὰ σφάξει γιὰ χάρη του τὸ σιτευτὸ μοσχάρι. Ποιός, ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ ἐξαιρέσει τὸν ἑαυτό του; Ὅσοι ἀκολουθήσαμε τὸν Ἀσωτο στὸν δρόμο τῆς ἀποστασίας, ἀλλὰ καὶ στὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, μπορούμε νὰ βεβαιώσουμε ἀπὸ τὴν προσωπικὴ μας πείρα τὴν χαρὰ νὰ ζοῦμε κοντὰ στὸν φιλόστοργο Πατέρα μας, ντυμένοι μὲ τὴν στολὴ τὴν πρώτη καὶ ἀπολαμβάνοντας τὴν θαλπωρὴ τῆς οἰκογενειακῆς θείας ἐστίας.

Πλαῖ στὴν χαρὰ νὰ πιστεύεις ἀληθινὰ καὶ συνειδητὰ καὶ νὰ ζεῖς τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, ὑπάρχει καὶ ἡ χαρὰ νὰ ἐλπίζεις. **«Τῇ ἐλπίδι χαίροντες»** (Ρωμ. ιβ΄ 12) μᾶς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ποὺ εἶχε τὴν ἐλπίδα **«ὡς ἄγκυραν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν»** (Εβρ. στ΄ 19). Ἡ ἀκλόνητη ἐλπίδα στὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, ποὺ μᾶς ὑπόσχεται ὁ Θεός, μᾶς γεμίζει χαρὰ καὶ κανένας ἄνθρωπος καὶ καμιά δύσκολη περίστασι δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀφαιρέσει. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο ἡ ἐλπίδα ἀνοίγει τὸν δρόμο στὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐγκαθιστᾷ στὴν ψυχὴ, ὡς μόνιμο σύνοικό της. **«Ἐλπίς ἐστίν ἢ τὴν χαρὰν σύνοικον τῇ ψυχῇ τοῦ σπουδαίου παρασκευάζουσα».** Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς εἶναι **«ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδος»** καὶ εἶναι ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ **«πληρώσῃ ἡμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης...»** (Ρωμ. ιε΄ 13). Στὸν Θεὸ ἐλπίζουμε καὶ Αὐτὸς μᾶς χορηγεῖ τὴν ἐλπίδα. Τὴν ἐμπνέει στὴν καρδιὰ μας καὶ ὅποιος στηρίζεται τὶς ἐλπίδες του στὸν Θεὸ δὲν **«καταισχύνεται»**, δὲν διαψεύδεται. Αὐτὴ τὴν ἐλπίδα μᾶς ἔφερε στὴ γῆ ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου. Μὲ τὴν Ἀνάστασή Του συνέτριψε τὶς πύλες τοῦ Ἄδν, καταπάτησε τὸν θάνατο καὶ ἔκτοτε ἐμεῖς οἱ πιστοὶ δὲν ζοῦμε ὡς **«ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ»** (Εφεσ. β΄ 12), ἀλλὰ **«ἔχοντες τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) ἀγνίζομεν ἑαυτοὺς»** (Α΄ Ἰωάν. γ΄ 3), γιὰ νὰ παρουσιαζόμαστε καθαροὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ **«οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ»** βλέπουν καὶ ζοῦν καὶ ἀναπνέουν μέσα στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

«Ἄπιστοι οἱ πρὸ εὐπίστοι»

Σήμερα θὰ ἀξιζε νὰ σταθοῦμε σ' ἓνα ἀνέκδοτο, ὄχι συνηθισμένο, μὲ ἀρκετὴ περιπέτεια καὶ βαθὺ νόημα. Τί μᾶς λέει; Κάποιος ταριχευτὴς πουλιῶν ἔπιασε μιὰ μέρα ἓνα σπάνιο πτηνὸ. Πραγματικὰ πρόκειται γιὰ μοναδικὸ εὐρημα. Δὲν χόρταινε νὰ τὸ καμαρώνει. Ἡ συλλογὴ του τώρα θὰ πλουτιζόταν θαυμάσια.

Ἀλλὰ τί περίεργο! Μόλις πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ τὸ σκοτώσει, γιὰ νὰ τὸ ταριχεύσει, τὸ πουλὶ τὸν κοιτάζει καὶ τὸν ἱκετεύει: Χάρισέ μου, σὲ παρακαλῶ τὴ ζωὴ. Ἐχω μικρά, λυπήσου τα. Σὲ ἀντάλλαγμα ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τρεῖς ἀπλὲς συμβουλές, ἀλλὰ πολὺ χρήσιμες. Ἄν τις προσέξεις καὶ τις ἐφαρμόσεις θὰ ἀλλάξει ἡ ζωὴ σου. Θὰ εἶσαι ὁ πρὸ εὐτυχημένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Γεμάτος ἔκπληξη ὁ ταριχευτὴς τοῦ ὑπόσχεται τὴν ἐλευθερία του, ἂν πραγματικὰ εἶναι καλὴς. Τὸ πουλὶ τότε τοῦ λέει: Μὴ πιστεύεις ποτὲ σὲ ἀνοψίες. Ποτέ σου νὰ μὴ μετανιώσεις γιὰ μιὰ καλὴ πράξη ποὺ ἔκανες. Μὴ ζητᾶς ποτὲ νὰ φτάσεις πέρα ἀπὸ τὶς δυνάμεις σου.

Καλὲς καὶ προσγειωμένες οἱ συμβουλές. Τὸ ἀναγνώρισε ἀμέσως καὶ χωρὶς χρονοτριβὴ ἄφησε ἐλεύθερο τὸ πουλί. Μόλις ἐκεῖνο πέταξε στάθηκε στὸ πρῶτο κλαδὶ καὶ κοροϊδευτικὰ τοῦ λέει: Ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ μὴν εἶσαι ἀνόητος. Ἐσὺ μὲ πίστεψες καὶ μὲ ἄφησες νὰ φύγω. Λοιπὸν, μάθε τώρα, πὼς ἔχω ἓνα διαμάντι μέσα στὸ στομάχι μου. Ἄν μὲ ἄνοιγες θὰ γινόσουν πλούσιος γιὰ ὅλη σου τὴ ζωὴ.

Ξαφνιασμένος ἀπὸ τὸ πάθημά του ὁ ταριχευτὴς, μὲ ἓνα πῆδημα, προσπάθησε νὰ τὸ ξαναπιάσει. Μάταιος κόπος. Τὸ πουλὶ ἐλεύθερο τώρα πετοῦσε μὲ ὅλη τὴν εὐκολία του ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί, ἀφήνοντας τὸν ἀδέξιο κυνηγὸ του μὲ ἀδειανὰ χέρια. Ὡσπου στὸ τέλος, παραπατώντας βρέθηκε κάτω μὲ σπασμένο τὸ πόδι. Κι ἐνῶ πεσμένος πο- νοῦσε, τὸ πουλὶ τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

– Ἄκουσες τὶς τρεῖς συμβουλές μου καὶ ἀναγνώρι- σες τὴν σοφία ποὺ ἔκρυβαν. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε μοῦ χάρισες καὶ τὴν ἐλευθερία. Καὶ ὅμως πόσο γρήγορα τὶς ξέχασες! Οὔτε γιὰ λίγο δὲν μπόρε- σες νὰ τὶς κρατήσεις. Ποιὰ ἦταν ἡ πρώτη; Νὰ μὴ πιστεύεις σὲ ἀνοψίες. Καὶ ὅμως ἐσὺ πίστεψες, πὼς ἓνα πουλὶ ἦταν δυνατόν νὰ ἔχει μέσα στὸ στομάχι του ἓνα διαμάντι. Καὶ ἡ δεύτερη; Νὰ μὴ μετανιώσεις ποτὲ γιὰ μιὰ καλὴ σου πράξη. Καὶ ἐσὺ λυπήθηκες, γιὰτὶ μοῦ χάρισες τὴν ἐλευθερία. Καὶ ἡ τρίτη; Ποτὲ νὰ μὴ ζητᾶς κάτι πέρα καὶ πάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις σου. Καὶ ἐσὺ προσπαθοῦσες νὰ πιάσεις μὲ τὰ χέρια σου ἓνα πουλὶ στὸν ἀέρα! Μακάρι τὸ πάθημα νὰ σοῦ γίνε ἀπὸ τώρα μάθημα.

Ἀνέκδοτο, εἶπαμε. Κρύβει ὅμως πολλὴ σοφία. Καὶ τὸ ἐρώτημα: Γιατί τόσο εὐκόλα κανεὶς παγι- δεύεται; Καὶ τὸ χειρότερο ὅτι δὲν διδάσκεται ἀπὸ τὸ πάθημά του. Ἡ πρώτη συμβουλή: Μὴ πιστεύεις σὲ ἀνοψίες. Τόσο ἀπλὴ ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ὅμως τόσο δύσκολη στὴν ἐφαρμογὴ της, ὅπως μᾶς δείχνουν τὰ καθημερινὰ γεγονότα.

Ὅσο κι ἂν φαίνεται ἀπίστευτο ὁ τεχνοκράτης ἄνθρωπος τῆς ἀρχῆς τῆς τρίτης χιλιετίας ἔχει κα- ταντήσει εὐπίστος, ὥστε νὰ διερωτᾶται κανεὶς γιὰ τὴ νοημοσύνη καὶ τὴν ψυχικὴ του ἰσορροπία. Βρισκόμαστε ἢ δὲν βρισκόμαστε σήμερα σὲ μιὰ κατάσταση παραμερισμοῦ καὶ περιφρονησεως τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ ἀνθήσεως ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς μαγείας, τῆς ἀστρολογίας, τῶν αἰρέσεων; Τὰ πρὸ ἀπίστευτα καὶ παιδαριώδη, ἀποκυήματα νοσηρῆς φαντασίας καὶ ἀνοητισμοῦ, γίνονται πιστευτὰ καὶ παραδεκτὰ. Ἄνθρωποι ὑποτίθεται μορφωμένοι καὶ προοδευτικοὶ ἀκολουθοῦν τυφλά, συστήματα καὶ ὑποπτες διδασκαλίες, ἀνάξιες καὶ γιὰ νηπιακὰ πνεύματα. Ἀπορρίπτουν τὰ γερὰ θεμέ- λια τῆς πίστεως καὶ δίνουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους

στοὺς **«βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους»** (Α΄ Τιμ. δ΄ 7)

τοῦ σκοτα- δισμοῦ, τῆς γε- λιοιότητος καὶ τῆς ἀγυρτείας. Ἰσχύει ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ ἔγραφε ὁ Πασκάλ: **«Ἄπιστοι οἱ πρὸ εὐπίστοι»**. Αὐτοὶ ποὺ δυ- σκολοῦνται νὰ πιστέψουν στὸν ἀληθινὸ Θεό, δί- νουν μὲ τὴν πρὸ μεγάλην εὐκολία τὴν πίστη τους στὶς προλήψεις καὶ δεισιδαιμο- νίες.

Ἄν ἐξετάσου- με βαθύτερα τὸ πρόβλημα θὰ δια- πιστώσουμε, πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀρρωστημένες ἐκδηλώσεις νοθευμένης θρησκευτικότητας. Πρό- κεται γιὰ δημιουργήματα ἀνοητισμοῦ καὶ φόβου ἀπὸ νοσηρὴ τοποθέτηση ἀπέναντι στὸν παρα- μερισμὸ τῆς ὀρθῆς πίστεως, τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Τὴν θέση τοῦ θείου τὴν παίρνει τὸ βέβηλο. Καὶ τὸ βέβηλο ἀχρηστεύει τὴν σκέψη. Παροπλίζει τὸν ἄνθρωπο. Τὸν μεταβάλλει σ' ἓνα ἄβουλο πλάσμα. Ἔτσι χάνει τὴν φωτεινότητα καὶ τὴν ὀρθὴ κρίση ποὺ τοῦ προσφέρει ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης. **«Ἡ ἀγά- πη ἔξω βάλλει τὸν φόβον»**, κάθε φόβο καὶ ἀπὸ ὁποιαδήποτε αἰτία. Τοῦ ἀνοίγει διάπλατα τοὺς φωτεινοὺς ὀρίζοντες τῆς πίστεως. Ἡ ψυχὴ ζεῖ χωρὶς δεσμά, τρισελεύθερη, λουσμένη μέσα στὸ φῶς τῆς θεϊκῆς παρουσίας. Φυσικὰ καὶ φυσιολογικά, ἰσορ- ροπημένα. Ὅπως τὴν δημιούργησε ὁ Θεός. Νὰ λογικεύεται, νὰ ἀγαπᾶ, νὰ γνωρίζει καὶ νὰ ἀξιο- ποιεῖ τὶς δυνάμεις καὶ τὶς δυνατότητές της.

Ὅσο κι ἂν φαίνεται ἀπί- στευτο ὁ τεχνοκράτης ἄνθρωπος τῆς ἀρχῆς τῆς τρίτης χιλιετίας ἔχει κα- ταντήσει εὐπίστος, ὥστε νὰ διερωτᾶται κανεὶς γιὰ τὴ νοημοσύνη καὶ τὴν ψυχικὴ του ἰσορροπία. Ἡ ψυχὴ, ὅμως, ζεῖ χωρὶς δεσμά, τρισελεύθερη, μόνο μέσα στὸ φῶς τῆς θεϊκῆς παρουσίας. Ὅπως τὴν δημιούργησε ὁ Θεός. Νὰ λογικεύεται, νὰ ἀγαπᾶ, νὰ γνωρίζει καὶ νὰ ἀξιοποιεῖ τὶς δυνάμεις καὶ τὶς δυνατότητές της.

«Οὐδείς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. γ' 13-17
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. στ' 11-18

γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ».

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«Οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον...»

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ἱερὸ Εὐαγγέλιο ὁ Κύριος κάνει μιὰ μεγάλη καὶ ἱερὴ ἀποκάλυψη: Ἀποκαλύπτει τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Αὐτὸ δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ συμπάθεια, μιὰ φιλόφιλανθρωπη συγκατάβαση τοῦ ἄπειρου Θεοῦ πρὸς τὸν μικρὸ καὶ ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο. Εἶναι πατρικὸ ἐνδιαφέρον, στοργὴ τρυφερὴ ποὺ τὸ μέγεθός της ξεπερνᾷ κάθε ὄριο καὶ περιγραφή.

* * *

Α) Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς ἔδειξε τὴν ἀγάπη Του μὲ τὸν πιὸ τρανὸ τρόπο. Ἔστειλε στὸν κόσμον τὸν μονογενῆ του Υἱό, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, καὶ Τὸν παρέδωσε σὲ θάνατο ἀτιμωτικὸ γιὰ χάρη μας.

Ποῖος πατέρας θυσιάζει τὸ παιδί του γιὰ νὰ σωθεῖ κάποιος ἄλλος; Κανένας! Κι ὅμως, αὐτὸ ποὺ δὲν κάνουν οἱ ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ὁμοίους τους, τὸ κάνει ὁ Θεὸς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Θυσιάζει πάνω στὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ τὸν ἀγαπημένο Του Υἱό, γιὰ νὰ φανερώσει πόσο ἀπέραντα, πόσο εἰλικρινὰ ἀγαπᾷ τὸ πλάσμα Του. Θυσία γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, τὴ σωτηρία ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὰ πάθη!

Καὶ ὁ «Ἀβραὰμ» ὅπως λέει κάποιος ἐρευνητής, «θέλησε νὰ θυσιάσει τὸ παιδί του γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, μὰ δεῖτε πόση διαφορὰ. Ἐφθασε στὴ στιγμή τῆς θυσίας καὶ ὁ εὐσπλαχνος Θεὸς τὸν ἀπέτρεψε. Τόση εἶναι ἡ συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ. Λυπήθηκε τὸ παιδί ἐνὸς ἀνθρώπου καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὸ θυσιάσει, καὶ δὲν λυπήθηκε τὸν ἴδιο τὸν Υἱό Του, ἀλλὰ Τὸν ἄφησε νὰ πεθάνει». Κι αὐτό, παρ' ὅλο ποὺ ἤμασταν παραβάτες τοῦ θείου Νόμου, ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ.

Β) Ἡ σταυρικὴ θυσία.

Μπροστὰ στὴν τόση ἀγάπη, στὴν τόση στοργὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐκδηλώθηκε μὲ τὴ θυσία τοῦ Υἱοῦ Του, μερικοὶ στέκονται διστακτικοί. Πιστεύουν, ἢ νομίζουν ὅτι πιστεύουν σ' ὅλα, σκοντάφτουν ὅμως στὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου. Εἶναι μωρία, εἶναι σκάνδαλο γι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ὁ Σταυρὸς. «**Ἡμεῖς κηρύττομεν Χριστὸν Ἐσταυρωμένον· Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν**», βεβαιώνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ δυστυχῶς καὶ σήμερα εἶναι πολλοὶ ποὺ μὲ τὸν λόγο καὶ τὴ ζωὴ τους, ἀρνοῦνται τὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου.

μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ».

Γ) Ὁ πιστὸς μπροστὰ στὸ Σταυρό.

Ἐπὶ τὸν σταυρὸν καὶ αὐτοὶ ποὺ στέκονται μὲ πίστη καὶ δέος μπροστὰ σ' αὐτή. Κι αὐτὴ ἡ πίστη εἶναι ἡ μεγάλη ἐκείνη ἀναγεννητικὴ δύναμη ποὺ τοὺς βοηθᾷ νὰ ἀποφύγουν τὴν ἀπώλεια, τὸ θάνατο τῆς ψυχῆς. Ὁ Σταυρὸς δὲν εἶναι γι' αὐτοὺς ἓνα ἀπλὸ σύμβολο. Εἶναι ὄπλο δυνατὸ κατὰ τῶν δαιμόνων. Ὅπλο κατὰ τῶν πειρασμῶν. Φυλακτήριο καὶ πηγὴ πνευματικῆς δύναμης.

Ἡ πίστη στὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου, δίνει τὴ δυνατότητα στὸν ἄνθρωπο νὰ φεύγει ἀπὸ τοὺς τόπους ὅπου ἀκόμα σταυρώνουν τὸν Κύριο. Καὶ ὑπάρχουν πολλοὶ τόποι, πολλοὶ ἄνθρωποι, πολλὲς καρδιὲς ὅπου ὁ Ἰησοῦς ξανασταυρώνεται. Μιὰ ματιὰ ἂν ρίξει κάποιος γύρω του, θὰ συναντήσει πολλοὺς καὶ σὲ πολλοὺς τόπους, νὰ σταυρώνουν τὸν Χριστό. Ἀπὸ τέτοια ὀλισθήματα φεύγει ὁ πιστός. Ἀποστρέφεται τὴ θεληματικὴ σύσφιξη μὲ τὴν ἁμαρτία καὶ ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὰ πιεστικὰ δεσμά της. Πορεύεται τὴ ζωὴ ποὺ καταλήγει στὴν αἰωνιότητα. Καθένας ποὺ πιστεύει σ' Αὐτόν, δὲν χάνεται, «**ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον**».

Κάποιος διάσημος συγγραφέας πεθαίνοντας εἶπε: «**Αἰσθάνομαι πολὺ ἐξουθενωμένος, ταλαιπωρημένος, ἡ καρδιά μου ὅμως εἶναι εἰρηνικὴ, γαλήνια, γιὰτὴ στηρίζεται σὲ μιὰ πραγματικότητα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς πέθανε γιὰ μένα...!**»

* * *

Αὐτὸς ποὺ πιστεύει ἀκράδαντα στὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου, πιστεύει στὴ θεία Του παρουσία. Ἔστω κι ἂν δὲν Τὸν βλέπει πάνω στὸ Σταυρό, νιώθει τὴν παρουσία Του. Παρουσία ποὺ κάνει ἐλαφρότερο κάθε του πόνο.

Ἡ μάνα ποὺ ἔχασε τὸ παιδί της, ἡ νέα γυναίκα ποὺ ἔχει βαριὰ ἄρρωστο τὸν ἄνδρα της, ὁ κάθε ταλαιπωρημένος, ἔχουν τότε τὴ δυνατότητα νὰ ποῦν: Ὁ σταυρὸς ποὺ φέρνουμε εἶναι ὁ σταυρὸς τοῦ Σωτήρα μας. Ὁ Κύριος τὸν σηκώνει αὐτὴ τὴ στιγμή μαζί μας!

Κι ἐνῶ ἡ θύελλα μαίνεται, ἡ καρδιά νιώθει τότε γαλήνια. Μὴν ξεχνᾷμε πὼς συχνά, τὴν ὥρα ποὺ ἡ θύελλα δέρνει τοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, ἡ κορυφή του μπορεῖ νὰ λούζεται μὲ ἄφθονο φῶς.

«Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν,

ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἡ τί δώσει

**ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ν' 34 - θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. β' 16-20**

ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ

μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει».

ΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν...»

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ δύσκολο νὰ ἀκολουθεῖ ὁ ἄνθρωπος κάποιες παραδόσεις, κάποιες ἐντολές τοῦ Εὐαγγελίου. Κι αὐτὸ εἶτε ἀπὸ συνήθεια, εἶτε ἀπὸ κάποια παρόρμηση ἐσωτερική. Εἶναι ἴσως εὐκόλο νὰ τηρεῖ τὰ λατρευτικά του καθήκοντα πηγαίνοντας κάπου-κάπου στὴν ἐκκλησία ἢ νὰ ἐκτελεῖ καὶ ἄλλες θρησκευτικὲς ὑποχρεώσεις. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετό.

Α' Ὑψηλότεροι στόχοι.

Ὁ Κύριος ζητάει σήμερα, ἂν θέλουμε νὰ Τὸν ἀκολουθήσουμε, νὰ σκοπεύουμε πιὸ ψηλά. Ἀπευθύνεται στὸν κάθε ἄνθρωπο, στὸν γραμματισμένο, καὶ στὸν ἄνθρωπο μὲ τὶς λίγες γραμματικὲς γνώσεις, στὸ νέο ἀλλὰ καὶ στὸν ὄριμο, στὸν πλούσιο καὶ στὸν φτωχό. Καὶ ἀπὸ ὅλους ζητάει ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ἄρση τοῦ σταυροῦ. Νὰ ἀγωνισθοῦμε ἐνάντια σὲ καθετὶ κατώτερο ποὺ φωλιάζει μέσα μας. Ἐνάντια στὰ πάθη καὶ τὸν κατώτερο ἑαυτό μας. Καὶ στὴ θέση τους νὰ καλλιεργήσουμε τὶς ἀρετὲς τῆς ἀνεξικακίας, τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης. Νὰ ἀπαρνηθοῦμε τὸν ἐγωκεντρισμὸ μας καὶ νὰ ἐνδιαφεροῦμε γιὰ τὸν πλησίον μας. Κι ὅλα αὐτὰ μὲ διάθεση θυσίας. Σηκώνοντας μὲ ὑπομονὴν κάθε σταυρὸ ποὺ θὰ συναντήσουμε στὴ ζωὴ μας, κάθε δυσκολία ποὺ θὰ βροῦμε στὴν πορεία μας. **«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι».**

Β' Εἶναι ξεπερασμένο γιὰ σήμερα;

Ἀλλὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας ποὺ εἶναι τόσο ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ ὑλιστικὸ της πνεῦμα, τὸ πνεῦμα τὸ ἀτομικιστικὸ, τὸ ἐγωκεντρικὸ, ποὺ δὲν θέλει νὰ ἀκούσει κάτι γιὰ προσφορὰ καὶ θυσία, τὸ μήνυμα αὐτὸ φαίνεται τόσο ἀπόκοσμο, τόσο ξένο, τόσο δυσκολοκατόρθωτο. Δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ἀπαρνεῖσαι τὸν κατώτερο ἑαυτό σου, νὰ σηκώνεις τὸν σταυρὸ τῆς θυσίας. Δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ὑπερνικᾷς τὸν ἐγωκεντρισμὸ σου γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ ἀδελφοῦ σου!

Καὶ γι' αὐτὸ τὸ παραβλέπει, τὸ προσπερνᾷ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος τὸ σύνθημα αὐτό. Καὶ ζη-

τάει νὰ βουλευθεῖ μὲ ἓνα πιὸ βολικὸ χριστιανισμό. Ἡ αὐταπάρνηση καὶ ἡ αὐτοθυσία τοῦ φαίνονται δυσβάστακτα, βαριά. Ἄς ἀρκεσθοῦμε οἱ πολλοί, σὲ μερικὲς ἄλλες πιὸ εὐκόλες ἐποχές, ἃς μείνουμε σὲ μερικὰ τυπικὰ καθήκοντα. Ὅποιος ἐφαρμόζει στὴν ἐποχὴ μας αὐταπάρνηση, ὅποιος ζεῖ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἄλλους «καθυστερημένος», ἔξω ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Καὶ ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ μείνει στὸ περιθώριο. Ἄν κοιτᾷς τοὺς ἄλλους καὶ ἀδιαφορεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σου, γίνεσαι τὸ θύμα. Οἱ ἄλλοι σὲ προσπερνοῦν... Γι' αὐτὸ βολέψου, μπορεῖς, συμβιβάσου κάπως μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ συμβιβασμοῦ, ἡ ζωὴ τοῦ εὐκόλου Χριστιανισμοῦ, δὲν χαρίζει στὴν ψυχὴ εἰρήνη. Συχνὰ νιώθει ἀνησυχία ὁ ἄνθρωπος ποὺ παίρνει τοῦτο τὸ μονοπάτι. Καὶ ὄχι μόνο δὲν βρονθάει στὴν ἠθικὴ ἀνύψωση τῆς κοινωνίας μας, ἀλλὰ καὶ ἐνισχύει τὴν κατάπτωση.

Γ' Ὅποιος θέλει!

Νὰ ὅμως ποὺ γιὰ μιὰ ἄλλη φορὰ στὸ διάβα τῶν αἰώνων ἡ θεία φωνὴ ἐπαναλαμβάνεται. Ὁ Κύριος ποὺ εἶναι **«χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας»**, βροντοφωνεῖ καὶ στὸν ἄνθρωπο τοῦ 2018 μ.Χ.: Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθήσει ὡς γνήσιος ὀπαδός μου, ὅποιος θέλει νὰ εἶναι ἀληθινός, σωστός μαθητής μου, ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τοὺς συμβιβασμούς, ἃς πάρει τὸ δύσκολο δρόμο τῆς αὐταπάρνησης καὶ τῆς ἄρσης τοῦ σταυροῦ.

Πρῶτος Ἐγὼ βάρησα τὸν δρόμο τῆς ὑπέρτατης θυσίας, σήκωσα τὸν Σταυρὸ μου, καὶ θέλω τοὺς ὀπαδούς μου, ἀνθρώπους προσφορᾶς, καὶ θυσίας. Θέλω σταυροφόρους. Ὅχι ἀνθρώπους ποὺ ἀγαποῦν τὶς κερκίδες. Ἀγωνιστὲς τοῦ στίβου ἐπιζητῶ.

* * *

Νὰ ἀκούγαμε τὴ θεία αὐτὴ φωνὴ ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς τόσο ὑλιστικῆς ἐποχῆς μας! Καὶ νὰ ἀκολουθούσαμε στὰ ἴχνη Του. Πόσο περισσότερη εἰρήνη θὰ νιώθαμε, πόση γαλήνη, πόσο ἡ συνείδηση μας θὰ μᾶς ἐπαινοῦσε! Ἀλλὰ καὶ πόση θὰ ἦταν ἡ προσφορὰ μας στὴν τόσο δύσκολη ἐποχὴ μας!

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Προγνωρίζει γι' αὐτὸ προορίζει

«Μερικοὶ ὑποστηρίζουν, στηριζόμενοι μάλιστα σὲ χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅτι ὁ Θεὸς προορίζει τοὺς ἀνθρώπους στὴ σωτηρία ἢ τὴν ἀπώλεια σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόλυτη ἐκλογή Του. Ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καθορισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ τὴν προαιώνια βουλή καὶ ἐπιθυμία Του καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιδράσει. Στὴν Π. Διαθήκη γράφει ὁ προφήτης Μαλαχίας καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα» (Ρωμ. θ' 13). Ὁ Ἰούδας χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ὡς «ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας» (Ἰωάν. ιζ' 12)...»

Κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ σαφὴ διάκριση ἀνάμεσα στὴν πρόγνωση τοῦ Θεοῦ καὶ στὸν προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεὸς ὡς παντογνώστης γνωρίζει τὰ πάντα. Γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «οὓς προέγνω» τούτους «καὶ προώρισε» (Ρωμ. η' 29), ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν προώρισε αὐθαίρετα, ἀλλὰ ἐπειδὴ προγνώριζε γι' αὐτὸ καὶ προώρισε. Ἐπομένως οἱ ἄνθρωποι προορίζονται στὴ σωτηρία βάσει τῆς προγνώσεως ποὺ ἔχει ὁ Θεός, ὅτι θὰ δεχθοῦν τὴν προσφερομένη χάρι καὶ θὰ ἀνταποκριθοῦν μὲ προθυμία στὸ κάλεσμά Του. «Προγινώσκει τοὺς ἀξιους τῆς κλήσεως καὶ οὕτω προορίζει» (Θεοφύλακτος). Ἐκείνους ποὺ μὲ τὴν παγγνωσία Του προγνώριζε ὁ Θεὸς ὡς ἀξιους, αὐτοὺς καὶ προώρισε, γιὰ νὰ γίνουν ὅμοιοι καὶ ἀποκτήσουν τὴν ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ μορφή τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Εἶναι, λοιπόν, φανερὸ ὅτι ἡ ἐκλογή ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, εἴτε γιὰ τὴ σωτηρία εἴτε γιὰ τὴν ἀπώλεια, γίνεται μὲ κριτήριον τὴν ἀγαθὴν διαθέσει τῶν ἀνθρώπων, τὴν ὁποῖα φυσικὰ προγνώριζε ὁ Θεός.

Ἡ πρόγνωση, δηλαδή, δὲν ταυτίζεται μὲ τὸν προορισμὸ καὶ ὁ προορισμὸς δὲν εἶναι οὔτε ἀναγκαστικὸς οὔτε ἐξαναγκαστικὸς. Διαφορετικὰ δὲν θὰ ὑπῆρχε ἐλευθερία καὶ φυσικὰ οὔτε καταλογισμὸς εὐθύνης. Οἱ πονηρὲς πράξεις π.χ. καὶ τὰ ἐγκληματικὰ ἔργα ποὺ γίνονται, δὲν πραγματοποιοῦνται ἐπειδὴ τὰ προέβλεψε ὁ Θεός. Ὁ Θεὸς τὰ προέβλεψε ἐπειδὴ θὰ γίνονταν. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἐλεύθερη προσωπικότητα, ἐνεργεῖ τὸ καλὸ ἢ τὸ κακό, κάνοντας καλὴ χρῆση ἢ κατάχρηση τοῦ αὐτεξουσίου του, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὑπάρχει καὶ ὁ καταλογισμὸς τῆς εὐθύνης, ἡ ἀμοιβὴ ἢ ἡ τιμωρία. Αὐτὸ τονίζει καὶ ὁ ἅγιος Ἰουστίνος, ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυρας: «Οὐκ ἔστιν ἡ πρόγνωση αἰτία τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἀλλὰ τὸ μέλλον ἔσεσθαι αἰτία τῆς προγνώσεως· οὐ γὰρ τῇ προγνώσει ἔπεται τὸ μέλλον, ἀλλὰ τῷ μέλλοντι ἡ πρόγνωση· οὐχ ὁ Χριστὸς αἴτιος τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα, ἀλλ' ἡ προδοσία τῆς τοῦ Κυρίου προγνώσεως». Ἡ πρόγνωση, λοιπόν, δὲν εἶναι ἡ αἰτία μιᾶς μελλοντικῆς πράξεως. Ἡ πρόγνωση ἀπλῶς προλέγει τὴν πράξη ποὺ θὰ γίνῃ. Ἡ μελλοντικὴ πράξη

δὲν πραγματοποιεῖται ἐπειδὴ προβλέφθηκε. Προβλέφθηκε γιὰ τὸ θά γινόταν. Δὲν ἦταν ὁ Χριστὸς αἴτιος τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα, ἐπειδὴ τὴν προέβλεψε καὶ μίλησε γιὰ τὸν «υἱὸ τῆς ἀπωλείας». Ἡ προδοσία ἦταν ἡ αἰτία τῆς προγνώσεως.

Ὁ Θεὸς κανένα δὲν σώζει καὶ κανένα δὲν καταδικάζει χωρὶς λόγο. Αὐτὸ θὰ ἦταν ἀπαράδεκτο καὶ τελείως ἀταίριαστο στὸν ἀπροσωπόληπτο καὶ δίκαιο Θεό. Δὲν προσωποληπτεῖ καὶ δὲν αὐθαίρετεῖ ὁ δικαιοκρίτης Κύριος. Ἄλλωστε πῶς θὰ ἦταν δυνατὸν ὁ Θεὸς ποὺ «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν» νὰ καταδικάζει αὐθαίρετως τὸ δημιούργημά Του; Τὸ πράγμα εἶναι ξεκάθαρο. Ὅσους προβλέπει καὶ προγνωρίζει ὅτι θὰ κάνουν καλὴ χρῆση τῆς ἐλευθερίας τους, θὰ προσπαθήσουν νὰ ἐφαρμόσουν τὴν ἐντολὴν Του, αὐτοὺς καὶ προορίζει γιὰ τὴ σωτηρία. Ὅσους ἐπίσης προγνωρίζει πῶς θὰ μείνουν ἀμετανόητοι, πεισματικὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ ἀγαθὸ θέλημά Του, βυθισμένοι γιὰ πάντα στὴν ἁμαρτία, αὐτοὺς δὲν χρειάζεται νὰ τοὺς προορίσει. Ἐχουν ἤδη προδιαγράψει τὸ μέλλον τοὺς καταδικαστικό. Τὸ νὰ λέμε ἐπομένως πῶς ὁ Θεὸς προορίζει ἢ κατακρίνει, χωρὶς καθόλου νὰ ἀποβλέπει στὴ ζωὴ καὶ τὰ ἔργα τῶν προοριζομένων εἶναι βέβηλο καὶ ἀνόσιο. Ἄλλωστε κάτι τέτοιο θὰ ἦταν τελείως ἀντίθετο μὲ τὴν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς ποὺ κατ' ἐπανάληψιν τονίζει τὴν ἀξία τῶν ἔργων.

Εἶναι, λοιπόν, φανερὸ πῶς ἂν ἴσχυε ὁ ἀπόλυτος προορισμὸς, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχε ἐλευθερία. Ἀλλὰ ἡ ἐλευθερία εἶναι θεῖο δῶρο. Καὶ εἶναι παράλογο ὁ Θεὸς ποὺ τὴν χάρισε στὸν ἄνθρωπο στὴ συνέχεια νὰ τοῦ τὴν στεροῦσε. Τέτοιες ἀντιφάσεις καὶ ἀνακολουθίες εἶναι βλάσφημο νὰ ἀποδίδονται στὸν Δημιουργό. Ὁ ἄνθρωπος χωρὶς ἐλευθερία παύει νὰ εἶναι ἄνθρωπος, τὸ δημιούργημα τῆς θείας ἀγάπης. Τὸ ὅτι ὁ Θεὸς προγνωρίζει ὅμως οὔτε προδικάζει οὔτε ἐξαναγκάζει. Δύο παραδείγματα διευκρινίζουν τὸ θέμα. Ὁ ἀστρονόμος παρακολουθεῖ τὴν τροχιὰν καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ἀστέρων. Κάνει τοὺς ὑπολογισμοὺς του καὶ μᾶς λέει, πῶς τὴν τάδε ἡμέρα καὶ ὥρα ἀκριβῶς, θὰ γίνῃ ἑκλειψὴ σελήνης. Καὶ πράγματι γίνεται. Καὶ τὸ ἐρώτημα: Ἡ ἑκλειψὴ ἔγινε, ἐπειδὴ τὴν προεῖπε ὁ ἀστρονόμος ἢ τὴν προεῖπε ὁ ἀστρονόμος ἐπειδὴ θὰ γινόταν; Δεύτερο παράδειγμα: Ὁ γιατρὸς παρακολουθεῖ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀρρώστου. Βλέπει ὅτι ἡ ἀρρώστια ἐπιδεινώνεται, χειροτερεύει ἀπελπιστικὰ καὶ μὲ τὰ δεδομένα ποὺ ἔχει λέει, πῶς εἶναι ζήτημα ἂν ὁ ἀσθενὴς θὰ ἔχει λίγες μέρες ζωῆς. Καὶ γίνεται ἔτσι. Λοιπὸν θὰ ποῦμε, πῶς αἰτία τοῦ θανάτου ἦταν ἡ πρόγνωση τοῦ γιατροῦ; Ἡ θὰ ποῦμε, πῶς αἰτία τῆς προγνώσεως τοῦ γιατροῦ ἦταν ἡ κατάστασιν τοῦ ἀρρώστου;

Τὸ τρόπαιο τῆς νίκης

Ἡ ΕΟΡΤΗ τῆς ὑψωσης τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ ὄργανο τῆς σωτηρίας μας, τὸ καύχημα καὶ τὸ στήριγμα τῶν πιστῶν, τὸ τρόπαιο τῆς νίκης κατὰ τῶν ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν μας. Τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς περασμένης Κυριακῆς μᾶς εἰσήγαγε μὲ τὴν θαυμαστὴ προτύπωση τοῦ ὄφρατος στὸ κοσμοσωτήριο γεγονός.

Γνωστὴ ἡ ἱστορία. Τὴν βρίσκουμε στὴν Π. Διαθήκη στὸ 21ο κεφάλαιο τῶν «Ἀριθμῶν». Ὁ ἀχάριστος ἰουδαϊκὸς λαὸς γογγύζει ἐκεῖ στὴν ἔρημο ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Μωυσῆ. Τὰ βάζει μὲ τὸν μεγάλο Εὐεργέτη καὶ Προστάτη

του ποὺ τόσες φορές μέχρι τότε τοῦ εἶχε συμπαρσταθεῖ μὲ τρόπους θαυμαστούς. Ἐκφράζει τὴν ἀχαριστία καὶ τὴν δυσἀρέσκεία του καὶ στὸν Μωυσῆ, τὸν πιστὸ δοῦλο τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ αἰτία; Δὲν τοὺς ἱκανοποιοῦσε πιά τὸ οὐρανόσταλτο μάννα. Τὸ χόρτασαν, γι' αὐτὸ καὶ τὸ περιφρονοῦσαν. Ποθοῦσαν τὰ πράσα καὶ τὰ κρεμμύδια τῆς Αἰγύπτου. Λησμονοῦσαν πὼς αὐτὰ ἦταν συνδυασμένα μὲ τὴν καταπίεση καὶ τὴν τυραννία. Ξέχασαν τὴ δουλεία, τὴς ταλαιπωρίες καὶ τὰ βασανιστήρια στὴν ξένη χώρα.

Ὅμως μιὰ τέτοια ἀχαριστία δὲν ἦταν δυνατόν νὰ μείνει ἀτιμώρητη. Γιατὶ τὴν ἀχαριστία τὴν συνοδεύει πάντα ἡ ἀναισχυντία. Ἡ τιμωρία ἔπρεπε νὰ εἶναι παραδειγματική, γιὰ νὰ τοὺς συγκλονίσει καὶ νὰ τοὺς συνεφέρει. Καὶ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε δηλητηριώδη φίδια, ποὺ σκόρπιζαν τὴν φρίκη καὶ τὸν θάνατο, νὰ ξεχυθοῦν ἐναντίον τους. Σὲ λίγο τὸ στρατόπεδο τῶν Ἑβραίων, ποὺ ἔσφυζε ἀπὸ κίνηση καὶ ζωὴ, μεταβλήθηκε σὲ ἀπέραντο νεκροταφεῖο. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, νέοι, γέροι, ἔσβηναν μέσα σὲ ἀβάσταχτους πόνους. Δὲν ὑπῆρχε κανένα φάρμακο καὶ καμιά θεραπεία. Δάκρυα καὶ θρῆνος ἀντηχοῦσαν ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη.

Τότε μόλις ξύπνησαν ἀπὸ τὸν πνευματικὸ λήθαργο οἱ γογγυστές. Δυνατὸ τὸ χτύπημα τοὺς συνέφερε. Κατάλαβαν τὸ παράπτωμά τους, τὴν ἀχαριστία τους, τὴν ἀσέβειά τους. Εἶδαν τὰ τρομερὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνταρσίας τους καὶ μετανόησαν. Ὑψωσαν τὴ φωνή τους γιὰ νὰ ζητήσουν τὸ ἔλεος καὶ τὴ συγγνώμη ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἀμαρτήσαμε κραύγαζαν στὸν Μωυσῆ: «**ἡμάρτομεν ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ Κυρίου... Εὗξαι οὖν πρὸς τὸν Κύριον καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν**» (κα' 7). Καὶ ὁ Θεὸς ποὺ δὲν θέλει τὸν θάνατο τοῦ ἀμαρτωλοῦ, πρόσταξε τὸν Μωυσῆ νὰ ὑψώσει πάνω σὲ ξύλο χάλκινο φίδι, ὥστε, ὅποιος τὸ ἀτενίζει μὲ συντριβή, νὰ θεραπεύεται. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Τὸ θανατικὸ σταμάτησε. Οἱ πληγῆς ἐπουλώθηκαν καὶ τὰ ἐξασθενημένα σώματα τονώθηκαν καὶ ἀνορθώθηκαν.

Πέρασαν χίλια πεντακόσια χρόνια ἀπὸ τότε. Καὶ ὁ Κύριος, στὴν περίφημη καὶ θεολογικότετη συνομιλία του μὲ τὸν Νικόδημο,

τοῦ ὑπενθυμίζει τὸ γεγονός αὐτό: «**Καθὼς Μωυσῆς ὑψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον**» (Ἰωάν. γ' 14-15). Μέσα στὰ λόγια αὐτὰ κρύβεται ὅλο τὸ μυστήριο τῆς ἀπολύτρωσης. Τὸ χάλκινο φίδι ἦταν σύμβολο καὶ προτύπωση τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Οἱ ὁδοιπόροι τῆς ἐρήμου Ἰουδαῖοι συμβόλιζαν τὸν ἄνθρωπο ποὺ προχωρεῖ στὴν ἐρημιὰ τῆς κοινωνίας, γιὰ νὰ φθάσει στὸν προορισμὸ του στὴν γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Νὰ φθάσει διὰ μέσου θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν, μὲ δυσκολίες καὶ ἐμπόδια, μὲ πτώσεις καὶ ἀναστάσεις στὸν τελικὸ του σκοπὸ, στὸν πνευματικὸ του καταρτισμὸ, στὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Στὴν πορεία του ὅμως αὐτὴ παρεμβαίνει ἡ ἀμαρτία, «**ὁ ὄφιν ὁ ἀρχαῖος**», ὁ Σατανᾶς, ποὺ τὸν πληγώνει καὶ ἀπειλεῖ μὲ θάνατο πνευματικὸ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ του. Ἀλλὰ ὁ σταυρωμένος Κύριος, ὁ μέγας Ἰατρὸς καὶ Θεραπευτὴς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, μὲ τὴν σταυρικὴ θυσία Του, μᾶς χαρίζει τὴν ἴαση καὶ τὴν σωτηρία. Ἦλθε στὸν κόσμον, «**ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον**» (Ἰωάν. γ' 16). Παραστατικὴ καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: «*Ἄν οἱ Ἰουδαῖοι κοιτάζοντας τὸ χάλκινο φίδι, διέφευγον τὸν θάνατο, πολὺ περισσότερο ὅσοι πιστεύουν στὸν σταυρωμένο Κύριο καὶ ἀτενίζουν τὸν Σταυρὸ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς, ἐλευθερώνονται ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ τὴς πληγῆς τοῦ νοητοῦ δράκοντα, τοῦ Διαβόλου...*»

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἕστῳς ὁ Ἰησοῦς παρά τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, εἶδε δύο πλοῖα, ἕστῳτα παρά τὴν λίμνην· οἱ δὲ

ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διεῖρρήγνυτο δὲ

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Α΄ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ε΄ 1-11
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. δ΄ 22-27

τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον,

καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον· ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ».

ΥΠΑΚΟΗ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΙΑ

«Ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον...»

ΘΑΛΑΣΣΟΔΑΡΜΕΝΟΣ καὶ κατάκοπος ἦταν ὁ Σίμων. Μιὰ ὀλόκληρη νύκτα ἀγωνίσθηκε, ἴδρωσε, κοπίασε, μόχθησε γιὰ νὰ πιάσει λίγα ψάρια. Ἀλλὰ μάταια. Τίποτα, ἀπολύτως τίποτα δὲν ἔπιασε. Οὔτε ἓνα ψαράκι. Χαμένος κόπος! Ἄδικη ταλαιπωρία.

Ὁ Σίμων μὲ τοὺς συντρόφους του πλένουν καὶ καθαρίζουν στὴν παραλία τὰ δίκτυα σκυθρωποί, ἀμίλητοι, μελαγχολικοί, καθὼς τοὺς πλησιάζει ὁ θεῖος Διδάσκαλος, περιστοιχισμένος ἀπὸ τὰ πλήθη. Ἀνεβαίνει στὴ βάρκα καὶ συνεχίζει τὴ θεία του διδασκαλία. Καὶ ὅταν τελείωσε, ἀπευθύνεται στὸν Σίμωνα καὶ τοῦ λέει: «**Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν**». Καὶ τότε ὁ κουρασμένος Σίμων, ἀπαντᾷ: «**Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν...**»

Α΄ Ὑπακοὴ κι ἐμπιστοσύνη.

Καὶ ἐμᾶς συχνὰ ὁ Κύριος μᾶς συναντᾷ στενοχωρημένους καὶ ἀπελπισμένους. Ἀτομικὲς δυσκολίες, θλίψεις οἰκογενειακές, ψυχικὲς ἀπογοητεύσεις μᾶς φέρνουν στὴ θέση τοῦ Πέτρου.

Πόσες φορὲς κι ἐμεῖς δὲν ρίξαμε τὰ δίκτυα μέρες καὶ μῆνες καὶ χρόνια γιὰ νὰ πετύχουμε κάτι ὑλικὸ ἢ πνευματικὸ καὶ τὰ τραβήξαμε τελείως κενά; Κι ἀπελπιζόμαστε τότε, δὲν γίνεται τίποτα, λέμε, κι ἐγκαταλείπουμε τὴν προσπάθεια.

Κι ὅμως ὁ Κύριος λέει κάτι παράξενο στὸν Πέτρο: νὰ ξαναρίξει τὰ δίκτυα. Κι ὁ Πέτρος ὑπακούει. Παραμερίζει τὴν πείρα του, τὶς γνώσεις του, τὴν ἀποτυχία τῆς νύχτας... Καὶ μὲ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη καὶ ὑπακοὴ ἀπαντᾷ: «**Ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον**».

Ἄς προσέξουμε τὴν ἀπάντησιν αὐτή. Ἀφοῦ ἐσύ, Κύριε, διατάσσεις, ἔστω κι ἂν στὰ ἀνθρώπινα μάτια μας φαίνεται ἡ διαταγὴ σου ἀπραγματοποίητη, προορισμένη νὰ ἀποτύχει, ὅμως ἐγὼ θὰ ὑπακούσω. Θὰ ρίξω ξανά τὰ δίκτυα. Θὰ πάω πάλι γιὰ ψάρεμα!

Αὐτὴ ἡ ὀλοπρόθυμη κι ὀλόθερμη ἐμπιστοσύνη καὶ ὑπακοὴ στὸ θεῖο θέλημα, αὐτὴ ἡ ἀκλόνητη πίστις

του, ἦταν ὁ μεγάλος μαγνήτης ποὺ τράβηξε τὴ μεγάλη εὐλογία τῆς ὑπερφυσικῆς ἀλιείας τὴ μέρα ἐκείνη. Κι ἀκόμα, ἦταν τὸ προοίμιον τῆς μεγάλης δωρεᾶς ποὺ δέχθηκε ὁ μέχρι τότε ἀσήμαντος ψαρᾶς τῆς Γεννησαρέτ: «**Ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν**».

Β΄ Ὅχι μόνο τότε.

Καὶ σήμερα ὁ Κύριος ἐπαναλαμβάνει: Ρίξε, ἄνθρωπε, καὶ πάλι τὰ δίκτυα σου. Συνέχισε τὸν ἀγῶνα σου. Μὴν ἀποκάμεις. Ἀγωνίσου μέχρι τέλους τῆς ζωῆς σου, χωρὶς δισταγμούς, χωρὶς μεμψιμοιρίες, χωρὶς διακοπὴ. Ἄν ἔχουμε τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν πίστιν τοῦ Πέτρου, θὰ ἀπαντήσουμε: «**Ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον**». Θὰ ρίξω τὸ δίκτυον. Καὶ θὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα παρ' ὅλα τὰ ἐμπόδια ποὺ σίγουρα θὰ συναντήσουμε. Θὰ συνεχίσουμε τὴν προσπάθειαν γιὰ τὴν ἠθικὴ μας βελτίωση, τὴν προσπάθειαν γιὰ τὴν πρόοδόν μας στὴν ἀρετή, τὴν καλύτερευσιν τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Καὶ θὰ τὸ κάνουμε μὲ ὄρεξιν καὶ ἐνθουσιασμό. Θὰ μᾶς ἐνισχύει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ νικᾶμε καὶ θὰ νιώθουμε πλοῦσια τὴν καρποφορία. Θὰ λάβουμε κι ἐμεῖς προσωπικὴ καὶ πλοῦσια πείρα στὸ θέμα αὐτό: Κενὰ δίκτυα χωρὶς τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Γεμᾶτα, ὅταν ἡ πίστις μας ἐλκύσει τὴ θείαν Του χάριν.

Ἄλλοίμονο σ' ἐκείνους ποὺ ἀποτελματώνονται μέσα στὴ μιζέρια τοῦ σκεπτικισμοῦ, τῶν ἀτέλειων ὑπολογισμῶν καὶ τῶν αἰώνιων δισταγμῶν. Ἄλλοίμονο σ' ἐκείνους ποὺ μπροστὰ σὲ μερικὲς ἄκαρπες προσπάθειες παραδίνουν τὰ ὄπλα καὶ μένουν στὴν ἀπελπισία.

Ἐμεῖς μὲ ἐμπιστοσύνη ἄς ποῦμε στὸν Κύριον: Κύριε, ἀφοῦ ἔσὺ τὸ θέλεις, θὰ συνεχίσουμε τὸν ἱερόν μας ἀγῶνα, ἔστω κι ἂν γύρω μας μύριες φωνὲς μᾶς ψιθυρίζουν τὸ ἀντίθετο. Θὰ προχωρήσουμε μὲ τὴν ἀκλόνητη πίστιν τοῦ Σίμωνα, μὲ τὴν καρτερικὴν ὑπακοὴν τοῦ κουρασμένου ψαρᾶ. Θὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα μας ἔχοντας στὰ χεῖράς μας τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου: «**Ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον**».

«Εἶπεν ὁ Κύριος· καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Β' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. στ' 31-36
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. θ' 6-11

χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς

ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ».

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ!

«Ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ;».

ΠΟΣΟ εὐκόλα ἀκολουθοῦμε τὸ μέτριο, αὐτὸ ποὺ δὲν μᾶς κοστίζει, ποὺ μᾶς ἐξυπηρετεῖ! Εὐκόλο εἶναι νὰ ἀγαπᾶμε ἐκείνους ποὺ μᾶς ἀγαποῦν. Νὰ αἰσθανόμαστε ὅμως μίσος γιὰ τὸν πρῶτο ποὺ θὰ μᾶς βλάψει. Εὐκόλο εἶναι νὰ εὐεργετοῦμε ἐκείνους ποὺ μᾶς εὐεργετοῦν. Ἀλλὰ καμιά σκέψη νὰ εὐεργετήσουμε κάποιον ποὺ δὲν περιμένουμε νὰ πάρουμε τίποτα. Εὐκόλο εἶναι νὰ δανείζουμε ἐκεῖνον ποὺ ξέρουμε ὅτι θὰ μᾶς ἐπιστρέψει τὰ δανεικά, δὲν δίνουμε ὅμως τίποτα στὸν φτωχό...

Α) Συνηθισμένη νοοτροπία.

Πολλὲς καὶ καθημερινὲς αὐτὲς οἱ περιπτώσεις: Εἶναι εὐκόλο, νὰ εἴμαστε μέσα στὸ σπίτι καλοὶ, πρᾶοι, εἰρηνικοί, ὅταν οἱ γύρω μας εἶναι εἰρηνικοί, πρᾶοι, εὐγενικοί. Μόλις ὅμως μᾶς πειράξουν στὸ παραμικρό, τότε ἀναστατωνόμαστε, χάνουμε τὴ γαλήνη μας. Φθάνουμε νὰ ποῦμε λόγια ἄπρεπα, σκληρά.

Εὐκόλο νὰ εἴμαστε δίκαιοι στὸν συνάδελφο ποὺ μᾶς συμπεριφέρεται μὲ δικαιοσύνη, μὲ καλοσύνη. Μόλις ὅμως συναντήσουμε τὸν δύστροπο, τὸν ἄδικο, γινόμαστε ἐμεῖς περισσότερο ἄδικοι καὶ δύστροποι.

Ἀγαπᾶμε γιὰ νὰ ἀγαπηθοῦμε. Βοηθᾶμε γιὰ νὰ βοηθηθοῦμε. Δανείζουμε γιὰ νὰ πάρουμε περισσότερα. Δείχνουμε καλοσύνη, ἀγάπη, μὲ τὸ ἀζημίωτο. Εἴμαστε καλοὶ μὲ τοὺς καλοὺς. Ἔτσι συχνά, τὴ συμπεριφορά μας τὴν ὑπαγορεύει τὸ περιβάλλον, οἱ συνθήκες στὶς ὁποῖες ζοῦμε. Ὁχι ἡ ἐσωτερικὴ μας διάθεση, ὁ πνευματικὸς μας κόσμος. Ὁ πειρασμὸς τῆς εὐκολίας μᾶς ὑποδουλώνει.

Β) Ὁ Χριστιανὸς διαφορετικός!

Πόσο ὅμως παρεξηγοῦμε τὸν Χριστιανισμό, ὅταν τὸν νομίζουμε θρησκεία τῆς ἥσσανος προσπάθειας! Αὐτὸ μᾶς τονίζει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ὅταν μᾶς λέει: «**Εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοὺς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα**».

Ποία χάρις, ποία ἀμοιβὴ μπορεῖ νὰ ἐλκύσει ἡ

μικρὴ, ἡ μηδαμινὴ προσπάθεια ἢ ἡ ἔλλειψη κάθε προσπάθειας; Ποιὰ χάρις νὰ ἐλκύσει ἡ ἀρετὴ ποὺ ἀμείβεται πάντοτε στὸν κόσμο αὐτό; Καὶ τί διαφέρουμε ἐμεῖς ποὺ δεχθήκαμε τὸ θεῖο φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ δὲν γνώρισαν τὴν ἀλήθεια καὶ γι' αὐτὸ δείχνουν καλοσύνη ὅταν πρόκειται νὰ ἀμειφθοῦν;

Γ) Πρὸς τὴν τελειότητα.

Ὁ Κύριος δὲν ἔγινε ἄνθρωπος καὶ θυσιάσθηκε στὸν Σταυρὸ γιὰ νὰ μᾶς δώσει κάτι τὸ μέτριο, ἀλλὰ τὸ τέλειο. Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς τὸ τονίζει: «**Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου...**»

Τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας εἶναι σάλπισμα θεῖο, οὐράνιο, ποὺ μᾶς δείχνουν τὸ δρόμο πρὸς τὴν τελειότητα. Μᾶς ζητάει ὁ Κύριος κάτι τὸ ἀνώτερο, πάνω ἀπὸ τὸ μέτριο. Μᾶς ζητάει νὰ δείχνουμε ἀγάπη καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μας. Νὰ ἀγαθοποιοῦμε καὶ νὰ δανείζουμε χωρὶς νὰ περιμένουμε ἀμοιβή.

Ἡ ἐφαρμογὴ βέβαια αὐτῆς τῆς θείας ἐντολῆς εἶναι δύσκολη. Ἀπαιτεῖ ἄνθρώπους μὲ ἰσχυρὴ θέληση, γιὰ νὰ προχωρήσουν στὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς, ἀληθινὸς Χριστιανούς. Ὅταν ὅμως λείπει ἡ πνευματικὴ καλλιέργεια, ὁ σύνδεσμός μας μὲ τὸν Θεό, τότε ἀδυνατοῦμε νὰ πράξουμε ὅ,τι μᾶς ζητάει ὁ Κύριος. Αὐτὸς ποὺ καὶ στὸ σημεῖο αὐτό, εἶναι τὸ ἄριστο, τὸ μοναδικὸ παράδειγμα. Ὅπως τονίζεται στὸ Εὐαγγέλιο, «**αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς, βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους**», χαρίζει σὲ ὅλους ἀπλόχερα τὰ δῶρα Του, χωρὶς νὰ περιμένει ἀνταπόκριση. Παρακινούμενος μόνο ἀπὸ τὸ πέλαγος τῆς ἀγάπης Του.

Θὰ μπορέσουμε κι ἐμεῖς νὰ πλησιάσουμε αὐτὴ τὴν θεία ἀγάπη; Θὰ μπορέσουμε κι ἐμεῖς ν' ἀνεβοῦμε πάνω ἀπὸ τὸ μέτριο καὶ νὰ πραγματοποιήσουμε τὸ τέλειο; Γιὰ μιὰ τέτοια πορεία ζωῆς χρειάζεται σύνδεσμος στενὸς μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ ἀγῶνας σκληρὸς. Μιὰ δύσκολη κορυφὴ μᾶς δείχνει σήμερα ὁ Κύριος, ποὺ ἀνεβαίνει κανεὶς μὲ μόχθο καὶ κόπο πολὺ. Ὅμως ὁποῖος τὴν φθάσει γίνεται «**πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη**». Φῶς Θεοῦ στὸν σύγχρονο κόσμο.

Δὲν λέει ποτὲ «εὐχαριστῶ»

Ἡ σύγχρονη ψυχιατρικὴ τολμᾷ, πὼς κάτι ἄρρωστο ὑπάρχει στὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν γνωρίζει νὰ λέει «εὐχαριστῶ» στὶς καθημερινὲς εὐεργεσίες καὶ ἐξυπηρετήσεις ποὺ δέχεται. Ὅποιος θεωρεῖ ὅλους τοὺς ἄλλους ὑποχρεωμένους νὰ προσφέρουν ταπεινὰ στὴν μεγαλειότητά του τὶς ὑπηρεσίες τους, σημαίνει ὅτι διαθέτει ἐπικίνδυνο ἐγωκεντρισμό. Δὲν πρόκειται γιὰ μιὰ ἀδιάφορη ἐκδήλωση. Εἶναι στέρψη πνευματικῆς καλλιέργειας. Πρόκειται γιὰ ψυχὴ στεγνὴ καὶ ψυχρὴ, γῆ πετρώδη, ἀπρόσφορη νὰ δεχθεῖ τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς, νὰ ἀναπτύξει τὰ ἄνθη τῆς ἀγάπης.

Αὐτὸ ἰσχύει στὸν ὑπέρτατο βαθμὸ, ὅταν ἡ ἀχαριστία ἀναφέρεται στὸν Θεό. Ἡ ἄρνηση νὰ δοξασθεῖ ὁ Θεός, εἶναι ἔλλειψη ψυχικῆ. Προκαλεῖ ἠθικὴ ἀταξία. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ἔχει τίποτα τὸ ὑψηλὸ καὶ ἀνώτερο μέσα του. Ὁλος ὁ χῶρος τῆς ψυχῆς του εἶναι γεμάτος ἀπὸ τὸ ἐγὼ του καὶ μόνο ἀπὸ αὐτό. Πὼς εἶναι δυνατὸν τὸ καθαρὸ μάτι νὰ ὑψωθεῖ στοὺς θαυμαστοὺς κόσμους τοῦ ἑναστρου οὐρανοῦ ἢ νὰ στραφεῖ στὴ μαγευτικὴ φύση ἢ νὰ ἀτενίσει τὸν ἀπέραντο καθρέφτη τῆς θάλασσας ἢ νὰ βυθισθεῖ στὸ μυστηριώδη κόσμον τοῦ βυθοῦ καὶ νὰ μὴν καταληφθεῖ ἀπὸ δέος; Πὼς μπορεῖ ἀπὸ ἓνα τέτοιο θέαμα νὰ μὴν πλημμυρίσει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ αἰσθήματα λατρείας καὶ μέσα σὲ μιὰ ἔκσταση θαυμασμοῦ νὰ μὴν ἀναφωνήσῃ μαζί με τὸν Ψαλμωδὸ: **«Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε»;**

Ἄλλα θὰ στραφεῖ ἡ προσοχή μας στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μας; Ἡ προσεκτικὴ αὐτὴ ἐνδοσκόπηση πόσα θὰ μᾶς ἀποκαλύψει! Τὸ θαῦμα τῆς σκέψης γιὰ τὴν ἐξερεύνηση τοῦ μικρόκοσμου, τοῦ μακρόκοσμου καὶ τοῦ ἐνδόκοσμου! Τὸ ἀκοίμητο μάτι τῆς ψυχῆς, ἡ συνείδηση μετὰ τὶς θαυμαστὰς λειτουργίες της. Ὁ ἀτίμητος θησαυρὸς τῆς ψυχῆς μας,

ἡ πνοὴ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ. Ὅλα αὐτὰ καὶ τόσα ἄλλα δὲν εἶναι ἀφορμὲς δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας; Ὑστερα ἀπὸ μιὰ τέτοια προσεκτικὴ ἐξέταση, πὼς εἶναι δυνατὸν ὁ εὐγνώμων ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀναφωνήσῃ μετὰ συγκίνηση τὸ **«Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ πάντα τὰ ἐντὸς μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ»;**

Ἄλλα ἂν ὁ ἄνθρωπος θὰ σταθεῖ ἔκπληκτος μπροστὰ στὸ θαῦμα τῆς ὑλικῆς δημιουργίας, ἀσφαλῶς θὰ γονατίσει ἐκστατικὸς μπροστὰ στὸ θαῦμα τῆς πνευματικῆς ἀναδημιουργίας. Ἄν ἀτενίζοντας τὴν πλάση τοῦ ἀνθρώπου θὰ αἰσθανθεῖ τὴν ἀνάγκη δοξολογίας, ποιά ὑπέρτατη εὐχαριστία θὰ ἀναπηδήσει, ὅταν ἐμβαθύνει ὄχι πιά στὴν πλάση ἀλλὰ στὴν ἀνάπλασή του;

Τιμὴ ἀσύλληπτη γιὰ τὸν ἄνθρωπο νὰ κρύβει μέσα του τὸν θεϊκὸ σπινθήρα, τὴν πνοὴ τοῦ Θεοῦ. Ποιά ὅμως ἡ τιμὴ καὶ ποιά ἡ προσφορὰ τῆς θεϊκῆς ἀγάπης γιὰ τὴν ἐξαγορὰ καὶ τὴ λύτρωση τῆς ψυχῆς αὐτῆς, τῆς **«πεπραμένης ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν»!** (Ρωμ. ζ' 14). **«Ἠγοράσθητε τιμῆς»** (Α' Κορινθ. ς' 20), μᾶς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Τῆς τιμῆς τοῦ ἀτιμήτου αἵματος τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Αὐτὸ εἶναι τὸ κορύφωμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ-Πατέρα ποὺ **«οὕτως ἠγάπησε τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν...»** (Ἰωάν. γ' 16) καὶ παρέδωσε στὸν ὀδυνηρὸ

καὶ ἐπονείδιστο θάνατο τοῦ σταυροῦ, **«ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ»** (17). Καὶ ὅλα αὐτὰ **«διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς»** (Ἐφεσ. β' 4). Ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ εὐχαριστία, λοιπόν, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς χρέος μας πρὸς τὸν Θεό. Εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον μας. Ἡ εὐχαριστιακὴ προσευχὴ προσελκύει ἰδιαίτερα τὴν εὐνοια τοῦ Θεοῦ.

Τὸ πιὸ ἀσφαλὲς κριτήριον γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς εἶναι ἡ αὐθόρμητη ἔκφραση εὐχαριστίας στὸν μεγάλο Εὐεργέτη καὶ Πατέρα μας. **«Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου»** (Ματθ. ς' 9-10), προφέρει μετὰ ἱερὸ ζῆλο καὶ κάνει καθημερινὸ μέλημά της ἡ καλλιεργημένη ψυχὴ. Ἄλλα καὶ μέσα στὸ καμίνι τῶν θλίψεων ξέρεῖ νὰ διακρίνει τὸ σοφὸ σχέδιο τοῦ στοργικοῦ Πατέρα ποὺ παιδαγωγεῖ, **«ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ»** (Ἐβρ. ιβ' 10). Καὶ τότε μαζί με τὸν ἀπόστολο Παῦλο **«χαίρει ἐν τοῖς παθήμασι»**, διότι γίνεται ὄχι μόνο **«κοινωνὸς τῶν παθημάτων»**, ἀλλὰ καὶ τῆς **«παρρηγορίας»**, τῆς παρηγοριᾶς καὶ τῆς ἐνισχύσεως ποὺ προσφέρει ὁ Χριστὸς στὶς εὐγνώμονες ψυχές. Καὶ μποροῦν μαζί με τὸν πολυδοκιμασμένο Ἀπόστολο νὰ ἐπαναλαμβάνουν, **«ὅταν ἀσθενῶ, τότε δυνατὸς εἰμι!»** (Β' Κορινθ. ιβ' 10).

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.com

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μετὰ ἐπιταγὴν ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΗΛΙΑΣ ΜΗΝΙΑΤΗΣ (1669 - 1714)

7

Ὁ Ἐπτανήσιος ρήτορας πάντα κατανοητός, ἀπλὸς καὶ εὐστοχος. Εἶπε μιὰ Μεγάλῃ Παρασκευῇ:

«Πῶς ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ πῶς ἔκαμεν ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς μέσα εἰς τὸν Παράδεισον τῆς τρυφῆς ἔλαβε χῶμα ἀπὸ τῆς γῆς, τὸ ἔπλασε μὲ τὰς χεῖρας του, τὸ ἐμψύχωσε μὲ τὴν πνοήν του, τὸ ἐτίμησε μὲ τὴν εἰκόνα του καὶ ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τοῦ Γολγοθᾶ ἐκατάστησε τὸν Θεὸν χωρὶς μορφὴν, χωρὶς πνοήν, ὄλον αἶμα, ὄλον πληγὰς, προσηλωμένον εἰς ἓνα ξύλον. Βλέπω ἐκεῖ ἓνα Ἀδάμ, καθὼς τὸν ἔπλασε ὁ Θεός, ἔμψυχον εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ἐστεφανωμένον δόξῃ καὶ τιμῇ... Βλέπω ἐδῶ ἓναν Ἰησοῦν Χριστόν, καθὼς τὸν ἐκατάστησεν ὁ ἄνθρωπος, χωρὶς κάλλος, χωρὶς εἶδος ἀνθρώπου, ἐστεφανωμένον μὲ ἀκάνθας, κατάδικον, ἄτιμον, ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ πλέον ἐπώδυνου θανάτου. Συγκρίνω τὴν μίαν μὲ τὴν ἄλλην εἰκόνα, τοῦ Ἀδάμ εἰς τὸν Παράδεισον, τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ στοχάζομαι τί ὠραῖον πλάσμα ἔκαμαν τὸν ἄνθρωπον τὰ πλουσιόδωρα χεῖρα τοῦ Θεοῦ· καὶ τί ἐλεεινὸν θέαμα ἔκαμαν τὸν Θεὸν τὰ παράνομα χεῖρα τῶν ἀνθρώπων! Γνωρίζω ἐκεῖ εἰς τὴν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου ἓνα ἔργον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐστεφάνωσεν ὅλα του τὰ ἔργα ὁ Θεός· καὶ γνωρίζω ἐδῶ εἰς τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ μίαν ἀνομίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπλήρωσεν ὅλας του τὰς ἀνομίας ὁ ἄνθρωπος. Ξανοίγω ἐκεῖ μίαν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον· ἐδῶ μίαν ἄπειρον ἀχαριστίαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ δὲν ἠξεύρω ἢ τί περισσότερο νὰ θαυμάσω ἢ τί περισσότερο νὰ ἐλέγξω. Τοῦτο ἠξεύρω, πῶς ἐξίσου πρέπει νὰ κλαύσω καὶ τὸν Θεόν, ὅπου τόσα ἔπαθε, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅπου τόσα ἐτόλμησε...».

* * *

Στὶς ὁμιλίαις του ἀκόμα γιὰ νὰ πετυχαίνει τὸ σκοπὸ του, περιοριζόταν μόνο στὴν ἐξήγησιν μιᾶς ἀλήθειας τῆς πίστεως ἢ μιᾶς ἀρετῆς ἢ στὴν παρουσίασιν μιᾶς κακίας. Ἀπόφευγε νὰ σωρεύει πολλὰ μαζὶ ζητήματα, ποὺ βαρύνουν τὸν νοῦ τοῦ ἀκροατή. Δὲν λησμονοῦσε ὅτι οἱ ἱεροκήρυκες ἐκεῖνοι, ποὺ καταπιάνονται μὲ πολλὰ θέματα, δὲν ἀναπτύσσουν κανένα σωστά.

Νὰ ἓνα δεῖγμα ποὺ μιλάει γιὰ τὴν πλεονεξία, ἀπὸ τὸν λόγο του στὸν ἄφρονα πλούσιον:

«Καὶ πρῶτα πλούσιος καὶ τώρα πλουσιώτερος, καὶ ἀκόμη διαλογίζεται ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Εὐφόρησεν ἡ χώρα του μυριοπλάσιον ἀφθονίαν παντοίων καρπῶν καὶ ἀκόμη στενοχωρεῖται ἡ καρδιά του. Αὐξήσαν ὑπέρμετρα τὰ γεννήματά του, ἐπλήθυναν ἐπ' ἄπειρον τὰ ἀγαθὰ του καὶ αὐξήσαν καὶ ἐπλήθυναν ἀκόμη αἱ φροντίδες του. Ἐγένετο ὑπέρπλοτος, καὶ ἀκόμη ἀδημονεῖ

ὡσὰν πτωχός! Τί ποιήσω; Καὶ ἂν δὲν ἡσυχάσῃ τώρα, ὅπου τοῦ ἔπεμψεν ὁ Θεός, ὡσὰν ἀφθονον βροχήν, τὴν θείαν του εὐλογία, πότε θέλει παύσει ἀπὸ τῆς φιλοπλουτίας τὴν πολυτάραχον μέριμναν; Πότε; ποτέ. Πίνει ὁ ὑδρωπικός, μὰ δὲν χορταίνει· τὸ πολὺ νερόν, δὲν σβήνει, ἀνάπτει μᾶλλον τὴν δίψαν του· τοιοῦτος εἶναι ὁ πλεονέκτης ἄνθρωπος τῆς σημερινῆς παραβολῆς· ὅσο περισσότερο φροντίζει, ὅσο πλέον μαζαίνει, τόσο πλέον ἐπιθυμεῖ. Κακὸ πάθος εἶναι ἡ πλεονεξία! Πάθος ὅπου κυριεύει πολλὰ πλατεῖα εἰς τὸν κόσμον, ὅπου δυναστεύει, ὅπου τυραννεῖ, ὅπου ταραττει κάθε νόμον, ὅπου δὲν ἐντρέπεται ἄνθρωπον, ὅπου δὲν φοβεῖται Θεόν. Δὲν εἶναι συνειδήσις, δὲν εἶναι φιλία, δὲν εἶναι συγγένεια, δὲν εἶναι δικαιοσύνη, φόβος ἢ ἐντροπή, ὅπου νὰ κρατῇ τῆς πλεονεξίας τὰ ἀρπακτικὰ χεῖρα. Τί ποιήσω; λέγει ἡ πλεονεξία, ἀγρυπνοῦσα νύκτα καὶ ἡμέραν, νὰ ἀποκτήσῃ ἐκεῖνο, ὅπου δὲν ἔχει, διὰ νὰ πολλαπλασιάσῃ ἐκεῖνο, ὅπου ἔχει· διὰ ἐκεῖνο ὅπου δὲν ἔχει, εἶναι πάντα λυπημένη, καὶ εἰς ἐκεῖνο, ὅπου ἔχει, πάντα ἀχόρταγος...».

* * *

Πάντοτε διάλεγε θέματα μὲ τέλει νόημα, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὰ παρουσιάσῃ μὲ κρυσταλλένια σαφήνεια. Διότι θεωροῦσε τὴν σαφήνεια σὰν τὴν πρώτην ἀρετὴν τοῦ ρήτορα κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη: «Καὶ ὀρίσθω λέξεως ἀρετὴ σαφὴ εἶναι», ἔγραφε ὁ μέγας σταγειρίτης φιλόσοφος.

Στὸ νὰ εἶναι πάντα σαφὴς καὶ κατανοητὸς στὸν ἀπλὸ ἀκροατὴ τοῦ βοηθοῦσε πολὺ τὸν Μηνιάτη, ἡ ἀπλότητα τῆς γλώσσας του. Μιλοῦσε σὲ γλώσσα ποὺ μιλοῦσε ὁ λαὸς καὶ τὴν ἐννοοῦσε ὅλο τὸ ἔθνος. Ἀπὸ τὸν τεχνικὸ του κάλαμο βγήκε ἡ γλώσσα ἐκείνη μὲ τὴν ὁποία ἠλέκτρισε τὶς καρδιὰς τῶν ὑπόδουλων καὶ ἔσπειρε τὸν σπὸρο τῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἐλευθερίας κι ἔτσι ἀνύψωσε, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἑλληνα λόγιου Κοδρικᾶ «τὴν ἀπλουσιέραν δημοτικὴν διάλεκτον εἰς Δημοσθενικὴν εὐφράδειαν».

«Ἐγώ, ἔλεγε καὶ ὁ ἴδιος, ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου διδασκάλου τῶν Ἐθνῶν τοῦ μακαρίου Παύλου ὅπου λέγει “σοφοῖς καὶ ἀγραμμάτοις ὀφειλέτης εἰμί”, ὅσον δύναμαι διδάσκω ἀπλᾶ διὰ νὰ μὲ καταλαμβάνουσιν ὅλοι...»

Μὰ δὲν ἦταν μόνο ἡ γλώσσα ἡ ἀπλή, ποὺ τὸν βοηθοῦσε νὰ εἶναι σαφὴς καὶ κατανοητὸς στὸ λαό. Σὲ τοῦτο τὸν βοηθοῦσε καὶ ἡ διηγηματικότητά του.

Ἐπειδὴ, ὁ ἀκροατὴς ποτέ δὲν εἶναι περισσότερο προσεκτικός, παρὰ ὅταν ὁ κήρυκας κάνει διήγησιν, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Μηνιάτης χρησιμοποιοῦσε καὶ τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ λόγου γιὰ νὰ βγάξῃ πρακτικὰ συμπεράσματα.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΨΥΧΕΣ ΓΕΜΑΤΕΣ ΑΓΑΠΗ

Συγκλονισμένος ο ελληνικός λαός από την ανείπωτη τραγωδία στην Αττική με επίκεντρο το Μάτι. Σύμφωνα με τους επίσημους υπολογισμούς οί νεκροί ξεπέρασαν ήδη τους 90, ανάμεσά τους παιδιά και βρέφη, ενώ οί τραυματίες ανέρχονται σε πολλές δεκάδες. Παράλληλα υπήρχαν πολλοί αγνοούμενοι, γεγονός που προκαλούσε μεγάλη ανησυχία για τόν τελικό απολογισμό τών ανθρώπινων απωλειών. Φουσκωτά σκάφη του Λιμενικού Σώματος χτένιζαν τις άκτες αναζητώντας ανθρώπους που είχαν επιχειρήσει να διαφύγουν κολυμπώντας στη θάλασσα. Κλιμάκια της Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών ήλεγχαν τὰ σπίτια προσεκτικά. Ο ιδιωτικός τομέας με ζήλο έδωσε δυναμικό τὸ παρὸν τῆς αγάπης. Πλήθος οί αίμοδότες για τούς πυρόπληκτους. Πολλοί προσέρχονταν στὰ νοσοκομεία, χωρίς να έχουν κάποιο προσφιλές πρόσωπο να νοσηλεύεται. Ανταποκρίθηκαν με προθυμία στο κάλεσμα του Έθνικού Κέντρου Αίμοδοσίας σε μιὰ εποχή με μειωμένα αποθέματα. Οί ούρες που σχηματίστηκαν ήταν έντυπωσιακές και όχι μόνο στὰ νοσοκομεία τῆς Αττικῆς, ἀλλὰ και στις περιφέρειες, ὡστε να υπὲρ καλύψουν τις ανάγκες. Άνδρες του ΕΚΑΒ διέκοψαν ἑθελοντικά τις ἄδειες τους και τὰ ρεπό, για να ἐπιστρέψουν στην ἔργασία τους ἀκόμα και με κίνδυνο τῆς ζωῆς τους, ἀφοῦ στο δρόμο τους ἔπεφταν κολόνες τῆς ΔΕΗ και φλεγόμενα δέντρα. Τί να ποῦμε και για τὸν υπερβάλλοντα ζήλο του ἱατρικοῦ προσωπικοῦ που σε μεγάλο ποσοστὸ διέκοψε ἑθελοντικά τὴν ἄδεια του; Πόσο, ἀλήθεια, θὰ φτώχαινε ἡ ζωή μας, ἂν δὲν εἴχαμε τέτοιες γενναῖες ψυχές, γεμάτες ἀπὸ τὸ δυναμισμό και τὴν ὁμορφιά τῆς αγάπης στην ὑπηρεσία τών συνανθρώπων μας!

ΑΝΙΚΑΝΟΣ ΝΑ ΠΕΙ ΕΝΑ ΨΕΜΑ

Δὲν λείπουν ἀπὸ καμιά εποχή οί μεγάλες μορφές. Οί ἀκέραιοι, οί τίμιοι, οί ἀσυνθηκολόγητοι με τὸ ψέμα, τὴν ἀπάτη, τὴ διαφθορά. Οί δυνατοὶ χαρακτήρες. Κρίνουν με γνώμονα ὄχι τὴ συναλλαγή, τὸ συμφέρον, τὴν ἔξουσία. Κριτήριό τους ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη, ἡ φωτισμένη συνείδησή τους, ὁ νόμος του Θεοῦ. Τὸ ψέμα δὲν βρίσκει τὴν παραμικρὴ θέση στὸν ἀκέραιο χαρακτήρα τους. Εἶπαν, λοιπόν, για τὸν Τζῶρτζ Οὐάσινγκτον, πρὶν δύο αἰῶνες, πὼς ἦταν ἀνίκανος να πεῖ ἓνα ψέμα. Αὐτὸ θὰ πεῖ χαρακτήρας. Τὸν φανταζόμαστε ἓνα τέτοιο ἀνθρώπο και μάλιστα σε μιὰ τόσο ὑψηλὴ και ὑπεύθυνη θέση! Λευκὸς σὰν τὸ χιόνι, καθαρὸς σὰν τὸ κρύσταλλο, φωτεινὸς σὰν τὸν ἥλιο, δυνατὸς σὰν τὸ γρανίτη. Ο λόγος του «**ναὶ ναὶ, οὐ οὐ**». Ναὶ ἢ ὄχι. Ὅχι μισόλογα. Τὰ περίσσια λόγια, που εἶναι «**ἐκ τοῦ πονηροῦ**» (Ματθ. ε' 37), δὲν ἔχουν καμιά θέση στη ζωή του. Ο λόγος του συμβόλαιο και κάτι παραπάνω. Ὅσοι σύγχρονοι πολιτικοί, που ξεπουλάνε τὴν ἀλήθεια και λατρεύουν τὸ ψέμα, να ἐλπίσουμε πὼς θὰ ἀφουγκραστοῦν τὴ διακήρυξη του μεγάλου ἀγωνιστῆ τῆς ἀλήθειας, του ἀποστόλου Παύλου: «**Οὐ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας**» (Β' Κορινθ. ιγ' 8); Πόθος και πάθος μας ἡ ἀλήθεια. Τίποτα δὲν μπορούμε να κάνουμε ἐναντίον τῆς ἀλήθειας, ἀλλὰ τὰ πάντα για τὴν ἀλήθεια.

ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

«Πρέπει να τεθεῖ, κατὰ τὴ γνώμη μου, τὸ θέμα. Νομίζω ἔχουν ὠριμάσει οί συνθήκες για να ὑπάρξει ὁ διαχωρισμὸς Κράτους-Ἐκκλησίας στο πλαίσιο τῆς κατανόησης και τών ἀμοιβαίων ἀπόψεων, οί ὁποῖες συγκλίνουν σε αὐτὸ τὸ θέμα», δήλωσε ὁ ὑπουργὸς Δικαιοσύνης Σταῦρος Κοντονῆς, μιλώντας στην ΕΡΤ. Ο ὑπουργὸς Δικαιοσύνης ἐπιβεβαίωσε, ἔτσι, σενάρια που διακινούνται τελευταῖα, στὸν καθημερινὸ τύπο, σύμφωνα με τὰ ὁποῖα, ὁ Ἀλέξης Τσίπρας, μετὰ τὴ συμφωνία για τὰ Σκόπια ἐτοιμάζει ἤδη τὴν ἐπόμενη κίνησή του: τὸν διαχωρισμὸ Κράτους-Ἐκκλησίας με μοχλὸ τὴν ἀναθεώρηση του Συντάγματος. Δυστυχῶς τὰ γεγονότα που συμβαίνουν τις ἡμέρες αὐτές και προκαλοῦν τὴν εὐαισθησία του ὀρθόδοξου ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν εἶναι μόνο σημερινά. Οὔτε πρέπει να τὰ δοῦμε μέσα ἀπὸ τὸ στενὸ πρίσμα μιᾶς ἀπλῆς ἀντιπαράθεσης ἢ διαμάχης ἀνάμεσα στο κράτος και τὴν Ἐκκλησία. Βρισκόμαστε μπροστὰ σε μιὰ προσεκτικὰ στημένη πολεμικὴ ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας και του Χριστιανισμοῦ γενικότερα. Γνωστοὶ ἀρνητῆς τῆς πίστεως ἔχουν ἀποδυθεῖ σε μιὰ παραπληροφόρηση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας. Φτάσαμε μιὰ μειοψηφία ἀντιορθόδοξων, που ἀγκυλωμένοι σε προκαταλήψεις μιᾶς διεθνῶς χρεοκοπημένης ἀριστερῆς κουλτούρας, να ἀντιδροῦν στο ἄκουσμα και μόνο τῆς λέξης «Ἐκκλησία» και θέλουν να μᾶς ἐπιβάλουν τις ἀπόψεις τους τελείως ἀντιδημοκρατικά.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Μὲ τὴν ἀλματώδη πρόοδο τῆς ἐπιστήμης καθημερινῶς ἔρχονται και νέα προβλήματα ἱατρικῆς δεοντολογίας. Καὶ χρειάζεται πολλὴ προσοχή και αὐξημένο αἶσθημα εὐθύνης στην ἀντιμετώπισή τους, ἀφοῦ ἀφορᾶ τὸ ἱερὸ δῶρο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. «Υπάρχουν μωρὰ στὰ ὁποῖα δὲν πρέπει να γίνεται ἀνάληψη, ἐπειδὴ εἶναι πολὺ πρόωρα, πάσχουν ἀπὸ βαριὰ ἀσθένεια ἢ εἶναι παραμορφωμένα; Ὡς κοινωνία μπορούμε να ξοδεύουμε τεράστια ποσὰ σε ἄρρωστα παιδιά με ἐλάχιστες ἐλπίδες ἀναρρώσεως; Υπάρχει διαφορά μετὰξὺ παθητικῆς και ἐνεργητικῆς εὐθανασίας;» Τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ τέθηκαν σε συζήτηση που εἶχε ὀργανώσει ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ἱατρικῆς και Ἠθικῆς Δεοντολογίας με θέμα: «Ἠθικὰ προβλήματα στην ἀντιμετώπιση του ἔμβρυου και του νεογέννητου». Ὡς ἀπάντηση στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ θὰ ἀξίζε να θυμηθοῦμε τὴ διακήρυξη του Γάλλου καθηγητῆ Robert Debré: «Τὸ να ἐφαρμόζουμε τὴν εὐθανασία για τὰ παραμορφωμένα μωρὰ θὰ σήμαινε ἐπάνοδο στην ἐποχὴ τῆς Σπάρτης γιατί ὄχι του Χίτλερ; Τὰ “μογγολικά” παιδιά, ἐπὶ παραδείγματι, εἶναι ὑπάρξεις εὐτυχισμένες. Χαμογελοῦν, εἶναι εὐθυμα, εὐγενικὰ με ὄλο τὸν κόσμο. Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα να ἀποφασίσουμε κατάργησή τους με τὴν πρόφαση ὅτι δὲν ἔχουν τὸν βαθμὸ νοημοσύνης τών ἄλλων ἀνθρώπων. Ἀντίθετα ἔχουμε τὸ καθῆκον να τὰ βοηθήσουμε να ζήσουν μιὰ ζωὴ στα μέτρα τους.» Ἐτσι εἶναι. Ο ἀνθρώπος δὲν παραμορφώνεται ἀπὸ τὴ φυσικὴ ἐλαττωματικότητα. Ἡ ψυχὴ παραλύει ἀπὸ τὰ πάθη. Καὶ ὅταν πληθύνεται ἡ ἀμαρτία και ψύχεται ἡ ἀγάπη, τότε ἀναισθητοποιεῖται ὁ ἀνθρώπος.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκόρατους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ